

kantoorhoudende concern kreeg na mega-afboekingen en twee winstwaarschuwingen (in augustus en januari) begin april een nieuwe deuk. Het verkooppersoneel heeft zich mogelijk schuldig gemaakt aan omkooppraktijken. Die boodschap mocht Bruno Chabas als nieuwe bestuursvoorzitter brengen.

Een afscheid met slaande deuren was er ook. Postbedrijf **PostNL** zag enkele dagen voor de ava topman Harry Koorstra stampvoetend het pand verlaten. Koorstra wilde niet meer aan het hoofd staan van het door pensioenproblemen, opdoemende nieuwe wet- en regelgeving en een reorganisatie getroffen bedrijf. Het leverde een zeldzaam ongepolijst persbericht op waarin Koorstra fel van leer trok.

GERUISLOZE MACHTSWISSELINGEN

Strak geregisseerde en haast geruisloze machtswisselingen waren er gelukkig ook. Bij ingenieursbureau **Arcadis** vond Harrie Noy het na twaalf jaar welletjes. Noy gaat het commissariscircuit in en heeft al toezichthoudende functies bij bouwer **BAM** en **Fugro** bevestigd. Datzelfde Fugro kreeg dit jaar ook al een nieuwe baas doordat Klaas Wester zijn pensioendatum bereikte. Ook Wester is inmiddels toezichthouder bij BAM. Bij **AkzoNobel** en **Nutreco** trokken Hans Wijers en Wout Dekker de deur eveneens achter zich dicht. Wijers diende de vergigant vanaf 2002, Dekker was zelfs al sinds 2000 de baas bij de Amersfoortse producent van diervoeding en visvoer.

SCHEUTIGER MET DIVIDEND

Een belangrijk onderwerp van gesprek tussen bestuurders en beleggers is de hoogte van het dividend, de jaarlijkse vergoeding aan aandeelhouders. Ook in tijden van eurocrisis zijn er beursfondsen die meer durven uitkeren. Bij mastodonten als **Unilever** [90

eurocent tegen 83 eurocent over 2010], **Heineken** (van 76 naar 83 eurocent) en verfreus **AkzoNobel** was dat afgelopen jaar het geval. Maar zij waren niet de enige.

Smallcapbedrijf **Kendrion** kwam dit jaar met een ruimhartigere dividendpolitiek. Tot voor kort vloeide maximaal 30 procent van de winst naar beleggers (dividend 2011: 46 eurocent). Maar die bovengrens heeft de *small-capper* flink opgetrokken. Inmiddels behoort een uitkering van de helft van de jaarlijkse nettowinst zelfs tot de mogelijkheden.

Chipmachineproducenten **ASML** en **ASMI** proberen beleggers ook te binden met een hoger dividend. De bedrijven zijn traditioneel zeer gevoelig voor economische meef of tegenwind. De aandelen willen nog al eens flink bewegen. Om dat effect te dempen kan een hoger dividend helpen, zo moeten de bedrijven denken. Of zoals financieel directeur Peter Wennink van ASML het zei tijdens de ava: "Ook in een volatiele markt hechten wij eraan een stabiel groeiend dividend uit te kunnen keren."

Een eervolle dividendvermelding is er ook voor **Macintosh**. De uitbater van winkelformules als Scapino, Brantano en Quantum trakteerde beleggers op een bonusdividend nadat de verkoop van bedrijfs onderdeel BelCompany extra geld in het laatje had gebracht.

AGENDAPUNTEN VAN TAFEL

De agenda bepaalt over welke punten beleggers kunnen stemmen tijdens de ava. Maar met die door het bestuur en commissarissen vastgestelde punten bleken beleggers het lang niet altijd eens. In enkele gevallen dwongen zij het bedrijf agendapunten aan te passen of zelfs in te trekken. Zoals bij ingenieursbureau **Grontmij**. Het bedrijf heeft een dramatische tijd achter de rug maar dacht bestuurders via een omweg een extra aandelenbeloning

Beleggers zijn gewaarschuwd bij een adieu-moment. Een nieuwe man in de cockpit laat graag zijn spierballen zien, pakt plotselinge verliezen en doet aan verwachtingsmanagement.

toe te kennen. Beleggers staken er een stokje voor.

Ook ict-bedrijf **ICT Automatisering** heeft zware tijden achter de rug. Om een nieuw begin in te luiden zouden bestuurders kans moeten maken op een tot 150 procent van het basissalaris. Dat was aandeelhouders te gortig. Na een heftige discussie, schorsing van de ava en overleg met beleggers werd het maximum op één keer de jaarwedde vastgesteld.

Bij **ING** dit jaar geen ophef over bonussen, maar wel weerstand tegen commissaris Aman Metha. Zijn herbenoeming haalde de bankverzekeraar tijdens de ava van de agenda. Had ING het op een stemming laten aankomen, dan was Metha publiekelijk afgeserveerd.

Beleggers willen een halt op bijbaanverzamelaars. Acht andere commissariaten boezemen weinig vertrouwen in voor adequaat toezicht door deze Indiër.

BESCHERMINGSWAL AFGEBROKEN

Wel kapitaal inbrengen, geen stemrecht. Zo werkt dat bij certificaten van aandelen. **Grontmij** kieperde die constructie overboord, waardoor beleggers meer inspraak hebben. Grontmij had in feite een slotgracht gegraven die het beleggers moeilijker maakte om mee te beslissen. "De stemmenmacht, enkele tientallen procenten van het totaal en daarom vaak doorslaggevend, was ondergebracht bij een administratiekantoor, vaak een verlengstuk van bestuur en commissarissen. Agendapunten waren daarom nooit meer dan hamerstukken."

Op de Nederlandse beurs zijn nu nog dertien ondernemingen die kapitaalverschaffers op die manier op afstand houden, waaronder de hoofdfondsen **ING**, **Unilever** en **Fugro**. Tijd om ook deze grachten dicht te gooien.